

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
МЕРЕЖІ ОСВІТНІХ УСТАНОВ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

ВИПУСКНА РОБОТА

на тему:

**ПРОВЕДЕННЯ ЗАХОДІВ З ЕВАКУАЦІЇ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ,
МІСЦЕВОМУ, ОБ'ЄКТОВОМУ РІВНІ**

слухача групи № 10-КПК/НМЦ з короткострокового підвищення кваліфікації з питань цивільного захисту категорії "Завідувачі (заступники завідувачів), викладачі обласних та міст курсів удосконалення керівних кадрів навчально-методичних центрів сфери цивільного захисту"

викладача обласних курсів удосконалення керівних кадрів навчально-методичного центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Луганської області **Ветрова Віталія Івановича**

(підпис слухача)

Керівник роботи: _____
(посада, вчений ступінь (звання), прізвище, ініціали)

До захисту: _____
(допущено / не допущено)

(підпис керівника роботи)

ЗМІСТ

ВСТУП	3
I РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	5
1.1 Основні поняття.....	5
1.2 Прийняття рішення на проведення евакуації.....	7
II РОЗДІЛ II. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАХОДІВ З ЕВАКУАЦІЇ	9
2.1 Тимчасові органи з евакуації, їх функції та завдання.....	9
2.2 Основні документи тимчасових органів з евакуації.....	23
2.3 Планування евакуації населення.....	26
ВИСНОВКИ	27
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	30
ДОДАТКИ	31

ВСТУП

Тенденція зростання кількості природних і особливо техногенних надзвичайних ситуацій, збройних конфліктів, вагомість наслідків об'єктивно

примушують розглядати їх як серйозну загрозу безпеці окремої людини, суспільства в цілому та навколишнього середовища, а також стабільності розвитку економіки країни.

Нині в багатьох областях України у зв'язку з проведенням антитерористичної операції, веденням бойових дій та здійсненням терористичних актів, а також небезпечними проявами техногенних катастроф, стихійних лих, природних явищ і як наслідок цього виникнення аварій, катастроф обстановка характеризується як дуже складна.

Захист населення від негативного впливу надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру є першочерговим завданням всіх органів державної влади у тому числі місцевих органів влади та керівників суб'єктів господарювання незалежно від форми власності.

Вирішення цього завдання потребує комплексного підходу, який передбачає виконання заходів щодо створення захисних споруд, забезпечення людей засобами індивідуального захисту, підготовкою населення до дій за сигналами цивільного захисту, своєчасного оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайної ситуації, заздалегідь проведеного відселення, розосередження, евакуації населення та інших.

По даним сьогодення на території Луганської області продовжуються бойові дії, а в зоні розмежування сторін перебуває майже 90 тис. осіб (таблиця 1 додаток № 1), з іншого боку техногенне навантаження в деяких районах і містах області не зменшилось, потенційно небезпечні об'єкти та підприємства продовжують функціонування в таких складних умовах. Також слід зазначити, що територіальна підсистема Луганського регіону продовжує роботу в режимі надзвичайної ситуації і питання щодо захисту життя та здоров'я громадян стає першочерговими. Враховуючи стан готовності та кількість захисних споруд регіону (таблиця 3 додаток № 2; фото додаток № 3, № 4), забезпеченість населення та працівників засобами індивідуального захисту підводить до висновку, що головним та дієвим заходом щодо захисту населення залишається евакуація. З іншого боку аналізуючи данні щодо можливості прийому

(розміщення) населення в безпечних районах (таблиця 2, додаток № 1), наявності сил та засобів для проведення організованого вивезення (виведення) населення та взагалі спроможність органів місцевого самоврядування проводити евакуаційні заходи (особливо в умовах проведення децентралізації та створення об'єднаних територіальних громад) – питання стає ще більш гострим.

Залежно від обстановки, що склалася під час надзвичайної ситуації техногенного чи природного характеру, збройних конфліктів, **актуальним** постає механізм здійснення організованого вивезення (виведення) евакуації населення із зон можливого впливу наслідків надзвичайної ситуації або надзвичайної ситуації техногенного чи природного характеру, збройних конфліктів і розміщення його поза зонами дії вражаючих факторів джерел надзвичайної ситуації у разі виникнення безпосередньої загрози життю та заподіяння шкоди здоров'ю.

Об'єкт дослідження є вивчення основних видів забезпечення заходів з евакуації на регіональному, місцевому, об'єктовому рівні.

Практичне значення дослідження полягає в набутті актуальності заходів з евакуації як основного дієвого засобу захисту населення.

Методи дослідження: метод синтезу та аналізу, системний підхід.

РОЗДІЛ І

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Основні поняття

Згідно з Кодексом цивільного захисту України, **евакуація** - організоване виведення чи вивезення із зони надзвичайної ситуації або зони можливого ураження населення, якщо виникає загроза його життю або здоров'ю, а також матеріальних і культурних цінностей, якщо виникає загроза їх пошкодження або знищення. . [1, с.6]

Евакуація проводиться на державному, регіональному, місцевому або об'єктовому рівні.

Залежно від особливостей надзвичайної ситуації встановлюються такі види евакуації:

- 1) обов'язкова;
- 2) загальна або часткова;
- 3) тимчасова або безповоротна.

Обов'язковій евакуації підлягає населення у разі виникнення загрози:

- 1) аварій з викидом радіоактивних та небезпечних хімічних речовин;
- 2) катастрофічного затоплення місцевості;
- 3) масових лісових і торф'яних пожеж, землетрусів, зсувів, інших геологічних та гідрогеологічних явищ і процесів;
- 4) збройних конфліктів (з районів можливих бойових дій у безпечні райони, які визначаються Міністерством оборони України на особливий період).

Загальна евакуація проводиться для всіх категорій населення в окремих регіонах держави із зон:

- 1) можливого радіоактивного та хімічного забруднення;
- 2) катастрофічного затоплення місцевості з чотиригодинним добіганням проривної хвилі при руйнуванні гідротехнічних споруд.

Загальна евакуація проводиться шляхом вивезення основної частини населення з міст і небезпечних районів усіма видами наявних транспортних засобів на відповідній адміністративній території та виведення найбільш витривалої його частини пішки.

Часткова евакуація проводиться для вивезення категорій населення, які за віком чи станом здоров'я у разі виникнення надзвичайної ситуації не здатні

самостійно вжити заходів щодо збереження свого життя або здоров'я, а також осіб, які відповідно до законодавства доглядають (обслуговують) таких осіб.

Часткова евакуація проводиться без порушень діючих графіків роботи транспорту.

Під час проведення **часткової евакуації** завчасно вивозиться не зайняте у сфері виробництва та обслуговування населення: діти, учні навчальних закладів, студенти, вихованці відомчих дитячих будинків разом з викладачами, вихователями та членами їх сімей, пенсіонери, інваліди і ветерани, які утримуються у будинках для осіб похилого віку, разом з обслуговуючим персоналом і членами їх сімей, матеріальні і культурні цінності, які підлягають евакуації.

Проведення евакуації забезпечується шляхом:

- 1) утворення регіональних, місцевих та об'єктових органів з евакуації;
- 2) планування евакуації;
- 3) визначення безпечних районів, придатних для розміщення евакуйованого населення та майна;
- 4) організації оповіщення керівників суб'єктів господарювання і населення про початок евакуації;
- 5) організації управління евакуацією;
- 6) життєзабезпечення евакуйованого населення в місцях їх безпечного розміщення;
- 7) навчання населення діям під час проведення евакуації.

Суб'єкту господарювання та громадянину, транспортні засоби яких залучені, компенсуються вартість надання послуг і розмір фактичних (понесених) витрат за рахунок коштів, що виділяються з відповідного бюджету на ліквідацію наслідків надзвичайної ситуації або усунення загрози її виникнення, у [порядку](#), визначеному Кабінетом Міністрів України.

Працівник суб'єкта господарювання, власник, користувач, водій транспортного засобу, які відмовилися від надання послуг з перевезення населення у зв'язку з надзвичайною ситуацією, несуть відповідальність відповідно до закону.

Отже, ми розглянули основні поняття з евакуації, визначили, що згідно з Кодексом цивільного захисту України в залежності від характеру надзвичайних ситуацій евакуація підрозділяється на загальну, часткову та обов'язкову.

1.2 Прийняття рішення на проведення евакуації

Рішення про проведення евакуації приймають:

- 1) на державному рівні - Кабінет Міністрів України;
- 2) на регіональному рівні - обласні державні адміністрації;
- 3) на місцевому рівні - районні державні адміністрації, відповідні органи місцевого самоврядування;
- 4) на об'єктовому рівні - керівники суб'єктів господарювання.

У разі виникнення **радіаційних аварій** рішення про евакуацію населення, яке може потрапити до зони радіоактивного забруднення, приймається **місцевими державними адміністраціями** на підставі **висновку санітарно-епідеміологічної служби** відповідно до прогнозованого дозового навантаження на населення або за інформацією суб'єктів господарювання, які експлуатують ядерні установки, про випадки порушень у їх роботі.

У невідкладних випадках керівник робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, а в разі його відсутності - керівник аварійно-рятувальної служби, який першим прибув у зону надзвичайної ситуації, може прийняти рішення про проведення **екстреної евакуації** населення із зони надзвичайної ситуації або зони можливого ураження.

Виведення (вивезення) населення із зон надзвичайних ситуацій може здійснюватися при дуже малому часі попередження та в умовах дії на людей вражаючих факторів джерела надзвичайних ситуацій.

У залежності від розвитку надзвичайної ситуації і чисельності населення, яке виводиться із зони надзвичайної ситуації можуть бути варіанти евакуації: – об'єктова, місцева, регіональна.

Організація планування, підготовка і проведення евакуації, а також підготовка районів для розміщення евакуйованого населення і його

життєзабезпечення, зберігання матеріальних і культурних цінностей покладається:

- а) у центральних органах виконавчої влади – на керівників центральних органів виконавчої влади;
- б) у місцевих державних адміністраціях та органів місцевого самоврядування – на керівників місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування;
- в) у суб'єктах господарювання – на їх керівників.

Таким чином, ми визначили хто приймає рішення про проведення евакуації за державним, регіональним, місцевим та об'єктовими рівнями, а також на кого покладається рішення про проведення екстреної евакуації. [1, ст.33]

РОЗДІЛ II

ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАХОДІВ З ЕВАКУАЦІЇ

2.1 Тимчасові органи з евакуації, їх функції та завдання

Порядок проведення евакуації визначається Кабінетом Міністрів України (постанова Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2013 р. № 841 «Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій»).

Планування заходів з евакуації здійснюється відповідно до методики, що затверджується центральним органом виконавчої влади, який забезпечує

формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту (Наказ МВС України № 579 від 10.07.2017 р. «Про затвердження Методики планування заходів з евакуації»).

Для планування, підготовки і проведення евакуації в органах виконавчої влади, органах місцевого самоврядування та об'єктах господарювання завчасно у мирний час створюються тимчасові органи з евакуації.

Персональний склад органів з евакуації визначається рішенням керівників відповідних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, а на об'єктах – наказами керівників підприємств, установ та організацій не залежно від форм власності і підпорядкування.

Особи, які перебувають у запасі і мають мобілізаційний припис до складу органів з евакуації не призначаються.

До тимчасових органів з евакуації належать комісії з питань евакуації, збірні пункти евакуації, проміжні пункти евакуації, приймальні пункти евакуації.

Комісії з питань евакуації відповідають за:

- планування евакуації на відповідному рівні;
- підготовку населення до здійснення заходів з евакуації;
- підготовку органів з евакуації до виконання завдань;
- здійснення контролю за підготовкою проведення евакуації;
- приймання і розміщення евакуйованого населення, матеріальних і культурних цінностей.

На об'єктах господарювання, що потрапляють у зони можливих надзвичайних ситуацій, з чисельністю працюючого персоналу менш як 50 осіб комісії з питань евакуації не утворюються, а призначається ОСОБА, що виконує функції зазначеної комісії. [2]

Комісія у своїй організаційній діяльності:

здійснює планування, підготовку і проведення комплексу заходів щодо організованого вивезення (виведення) населення із зон можливого ураження населення;

забезпечує організацію приймання і розміщення евакуйованого населення у безпечних місцях (району, області) у разі виникнення безпосередньої загрози

життю або заподіяння шкоди здоров'ю людей; а також матеріальних та культурних цінностей у разі виникнення загрози їх пошкодження або знищення;

відповідає за підготовку органів з евакуації до виконання завдань та організацію забезпечення евакуаційних заходів;

підпорядковує всі органи з евакуації, які створюються на території району (міста) для організації і проведення евакуації населення.

У своїй діяльності комісія керується статтею 33 Кодексу ЦЗ України та «Порядком проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій», затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2013 р. № 841 (із змінами згідно з ПКМУ № 905 від 30.11.2016р.), розпорядженнями голів обласної та районної державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування – керівників ланки територіальної підсистеми та Положенням про комісію.

Комісія відповідає за безпосереднє планування, підготовку, організацію і здійснення евакуації населення **у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій.**

Комісії районів, міст районного та обласного підпорядкування здійснюють:

керівництво роботою комісій з питань евакуації суб'єктів господарювання та житлово-комунальних організацій;

надання допомоги в організації вивезення (виведення) і розміщення евакуйованого населення (працівників) в безпечних районах;

організацію взаємодії зі спеціалізованими службами цивільного захисту з питань всебічного забезпечення евакуйованого населення (працівників).

Основними завданнями комісії є:

планування, підготовка і проведення евакуації населення у разі загрози або виникнення НС у мирний та воєнний час;

планування приймання та розміщення евакуйованого населення району, або евакуйованого населення, яке прибуває на територію району з інших районів;

(Планування заходів з евакуації населення здійснюється за методикою, яка затверджена МВС України - Наказ МВС України № 579 від 10.07.2017р. «Про затвердження Методики планування заходів з евакуації»);

підготовка населення до проведення евакуаційних заходів;

підготовка підпорядкованих евакуаційних органів (об'єктових комісій, збірних евакуаційних пунктів, приймальних евакуаційних пунктів та інших органів з евакуації) до виконання завдань;

організація оповіщення населення про виникнення НС та початок евакуації (здійснюється згідно з вимогами ПКМУ від 27.09.2017 № 733 «Про затвердження Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері цивільного захисту»);

вивчення і визначення зон можливих НС на території району;

прогнозування можливих наслідків при виникненні НС і визначення необхідності проведення евакуації населення та вивезення матеріальних цінностей;

планування безпечних місць (пунктів) розміщення евакуйованого населення і подання пропозиції голові держадміністрації району про їх закріплення за підприємствами, установами та організаціями;

підготовка безпечних місць, (пунктів) для розміщення евакуйованого населення;

вивчення обставин, що склалися в результаті виникнення НС та підготовка пропозицій голові райдержадміністрації для прийняття рішення щодо проведення евакуації населення;

керівництво організацією та проведенням евакуації населення і вивезенням матеріальних цінностей;

залучення до виконання евакуаційних заходів органів управління, підприємств, установ та організацій, сил і засобів служб ЦЗ району, залежно від потреби та координація їх дій;

контроль за діяльністю органів з евакуації району під час підготовки та проведення евакуації населення у разі загрози або виникнення НС;

контроль за підготовкою та розподілом усіх видів транспортних засобів для забезпечення евакуаційних перевезень;

визначення станцій, місць посадки (висадки) населення та маршрутів руху евакуйованого населення транспортними засобами і пішки;

організація розроблення, погодження та затвердження планів евакуації підпорядкованих органів з евакуації району;

організація приймання евакуйованого населення та ведення його обліку;

контроль за розміщенням та організацією життєзабезпечення евакуйованого населення;

взаємодія з іншими органами управління і силами ЦЗ щодо організації та проведення органів з евакуації;

організація інформаційного забезпечення;

здійснення інших функцій, які пов'язані з покладеними на неї завданнями.

Комісія з питань евакуації має право:

залучати для проведення евакуації органи управління, сили і засоби суб'єктів господарювання (підприємств, установ та організацій) незалежно від форми власності;

приводити в готовність всі органи з евакуації, необхідні сили і засоби для забезпечення евакуаційних заходів та керувати їх діями у ході проведення евакуації населення;

доводити, в межах своєї компетенції, керівникам районних служб ЦЗ, суб'єктів господарювання, незалежно від форм власності і підпорядкування, завдання з виконання евакуаційних заходів та здійснювати контроль за їх виконанням;

отримувати від місцевих ОБВ, суб'єктів господарювання незалежно від форми власності і підпорядкування матеріали і документи, необхідні для планування та організації евакуаційних заходів;

відпрацьовувати та подавати керівнику ланки територіальної підсистеми пропозиції щодо матеріально-технічного та інших видів забезпечення проведення евакуаційних заходів;

заслуховувати керівників та посадових осіб органів управління і суб'єктів господарювання про хід виконання завдань щодо проведення і забезпечення евакуаційних заходів на території району;

проводити перевірки стану готовності підпорядкованих органів з евакуації і служб забезпечення до дій за призначенням;

приймати рішення, в межах повноважень комісії, під час проведення евакуаційних заходів у разі загрози або виникнення НС.

Організація роботи комісії з питань евакуації.

Комісія працює згідно з річним планом роботи комісії, який затверджується головою райдержадміністрації. Контроль за виконанням рішень комісії покладається на секретаря комісії.

Комісія проводить засідання з питань планування, підготовки, організації, проведення та всебічного забезпечення евакуації населення, приймає відповідні рішення, що оформлюються протоколом за підписами голови та секретаря комісії. Засідання комісії проводяться залежно від обстановки, яка склалася, але не рідше одного разу в квартал.

Зокрема, комісія у своїй роботі:

здійснює практичну підготовку комісій суб'єктів господарювання та інших органів з евакуації, розташованих на території району, під час перевірок, навчань і тренувань;

разом з структурними підрозділами ДСНС, райдержадміністрації та районною службою зв'язку і оповіщення організовує та постійно удосконалює системи зв'язку евакуаційних органів;

розробляє завдання з питань транспортного забезпечення щодо вивезення населення, майна та матеріальних цінностей із небезпечних зон на особливий період та доводить їх до суб'єктів господарювання;

здійснює евакуацію населення в безпечні місця за межі району, організацію взаємодії, вирішення питань прийому, розміщення та життєзабезпечення евакуйованого населення у разі необхідності разом з комісією з питань евакуації сусіднього району згідно з взаємоузгодженим планом розміщення евакуйованого населення;

при проведенні негайної евакуації населення створює оперативні групи, які розпочинають евакуацію з моменту прийняття рішення про проведення негайної евакуації.

На період підготовки та проведення заходів з евакуації комісія забезпечується відповідними засобами зв'язку. Організація транспортного, побутового забезпечення членів комісії під час роботи в зоні НС покладається на місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування. Члени комісії на період проведення заходів з евакуації, якщо цього вимагають обставини, забезпечуються спеціальним одягом та засобами індивідуального захисту.

За членами комісії на час виконання завдань зберігається заробітна плата за основним місцем роботи.

Типова організаційна структура комісії наведена на схемі.

Групи забезпечення заходів з евакуації формуються відповідними районними спеціалізованими службами ЦЗ у складі керівника групи і фахівців. Кількість фахівців у групах визначається рішенням керівника ланки.

Керівник комісії з питань евакуації та її персональний склад призначаються органом, за рішенням якого утворені органи з евакуації.

У невідкладних випадках у складі таких комісій утворюються оперативні групи, що розпочинають роботу з моменту прийняття рішення про проведення евакуації населення.

Секретарями комісії з питань евакуації органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування призначаються працівники органу управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення.

Для ведення діловодства комісії з питань евакуації і технічної роботи призначається робочий апарат. Робочий апарат комісії з питань евакуації комплектується за напрямками роботи і може складатися, з урахуванням місцевих умов, з декількох груп:

- з обліку населення, яке вивозиться та виведеного населення;
- евакотранспортної;
- з обліку, прийому та розміщення евакуйованого населення у безпечних районах;
- забезпечення евакозаходів тощо.

Об'єктову комісії з питань евакуації очолює, як правило, один із заступників директора (керівника) підприємства, установи, організації.

Перелік та форми документів комісії з питань евакуації місцевого рівня

Місцевою комісією з питань евакуації ведеться розпорядча, організаційна, планова та облікова документація. У перелік документів комісії входять:

рішення голови державної адміністрації району (виконкому міста обласного підпорядкування) про створення місцевих органів з евакуації на відповідній території;

штатно-посадовий список членів комісії – склад місцевої комісії з питань евакуації (міста районного підпорядкування, селищної або сільської ради);

положення про комісію з питань евакуації;

функціональні обов'язки членів комісії з питань евакуації (міста районного підпорядкування, селищної або сільської ради);

схема оповіщення та збору членів комісії;

план роботи комісії на поточний рік;

календарний план роботи комісії;

плани проведення евакуації на території району (міста районного підпорядкування, селищної або сільської ради):

план евакуації населення;

план приймання та розміщення евакуйованого населення у безпечному районі;

план організації і проведення евакуаційних заходів (для транспортних органів);

плани забезпечення евакуаційних заходів за видами забезпечення, які є додатками до Плану евакуації.

розрахунки транспорту;

розрахунки на проведення евакуації (відселення) населення із зон можливих НС, його розміщення (розселення) та всебічного забезпечення життєдіяльності;

схема управління евакуацією і організації зв'язку;

проект рішення комісії на проведення евакуаційних заходів;

розпорядження керівників відповідного органу виконавчої влади безпечного району на прийом і розміщення;

акти обстеження місць можливого розміщення евакуйованого населення;

журнал прийнятих та відданих розпоряджень;

схема розміщення евакуаційної комісії;

донесення про хід евакуації;
довідкові матеріали та необхідні розрахунки;
інші документи та довідки.

Плани евакуації, приймання та розміщення евакуйованого населення оформлюються у вигляді розділів текстової частини (пояснювальної записки) і додатків до відповідних розділів планів, карти (схеми) є складовими частинами планів.

Планування заходів з евакуації у разі збройних конфліктів розробляється у плані цивільного захисту на особливий період окремим розділом, де визначаються особливості проведення обов'язкової евакуації населення, матеріальних і культурних цінностей у разі виникнення збройних конфліктів (з районів можливих бойових дій у безпечні райони). При цьому планування евакуації матеріальних і культурних цінностей, що перебувають у державній власності, здійснюється на підставі переліку згідно з додатком.(п. 36 ПКМУ № 841 доповнено згідно ПКМУ № 905 від 30.11.2016р.)

Збірні пункти евакуації призначені для збору і реєстрації евакуйованого населення та організації його вивезення (виведення) у безпечні райони і розміщуються поблизу залізничних станцій, а також на наявних міських площах, у відкритих безпечних місцях або безпечних приміщеннях.

Збірні пункти евакуації забезпечуються прямим зв'язком з районною комісією з питань евакуації, адміністрацією пункту посадки на транспорт, вихідним пунктом руху пішки, комісіями, які розташовані у безпечних районах, а також транспортними органами.

Для розміщення збірних пунктів евакуації використовуються різні громадські будинки і споруди.

За збірними пунктами евакуації закріплюється:

- об'єкти господарювання;
- захисні споруди цивільного захисту, які розташовані неподалік;
- медичні установи;
- організації житлово-комунального господарства;

- пункти посадки, з яких організується вивіз населення та маршрути пішої евакуації.

Для забезпечення роботи збірних пунктів евакуації призначається робочий апарат із числа співробітників територіальних виконавчих органів, установ і організацій.

У разі виникнення аварій, катастроф на вибухо-, пожежо-, хімічно-, радіаційно- небезпечних об'єктах, стихійного лиха, евакуація населення (працівників) може здійснюватись без розгортання збірних пунктів евакуації. Завдання збірних пунктів евакуації у цих випадках покладається на оперативні групи, за якими закріплюються відповідні адміністративно-територіальні одиниці. До складу оперативних груп входять представники груп обліку і реєстрації збірних пунктів евакуації, транспортного забезпечення, охорони громадського порядку та охорони здоров'я.

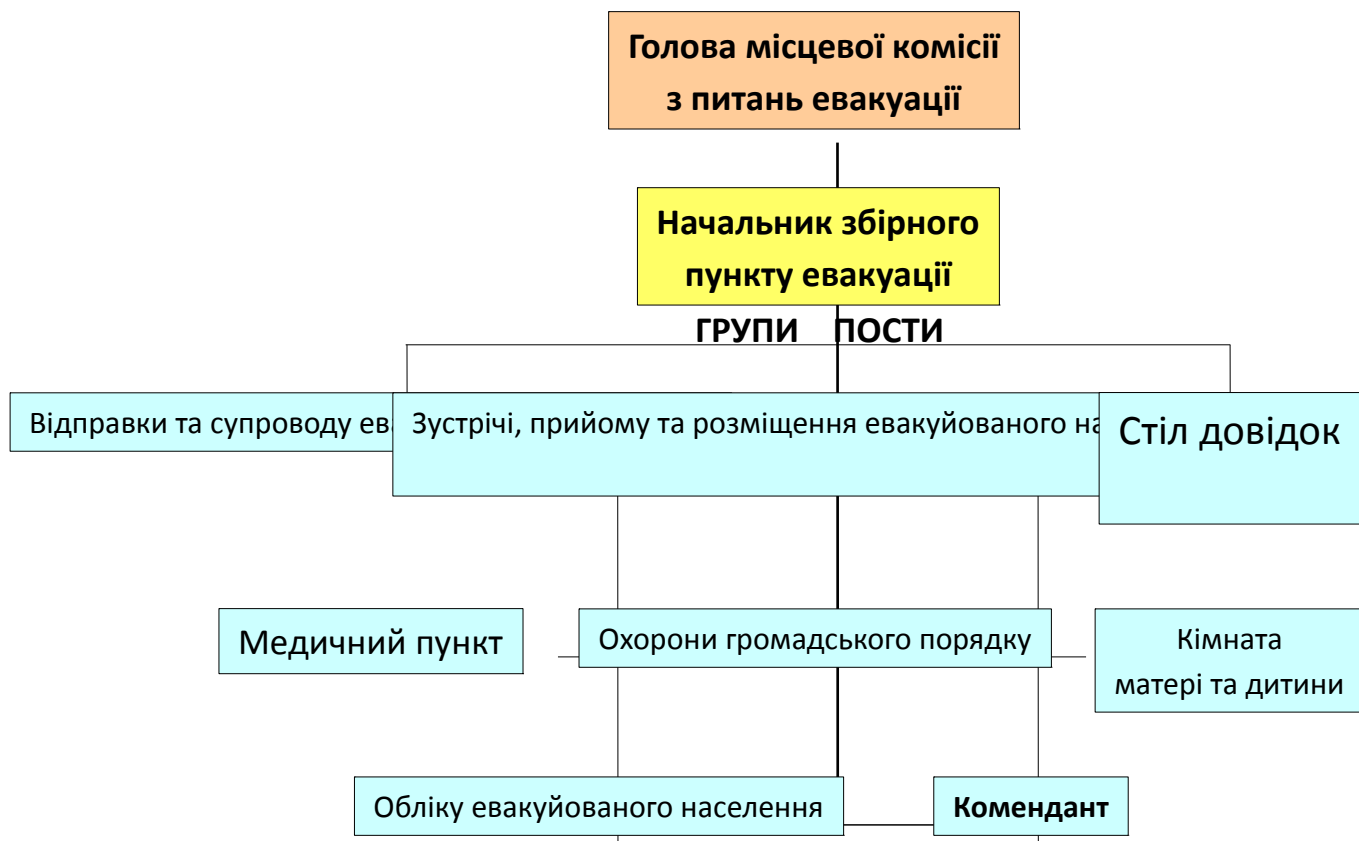

Схема збірного пункту евакуації

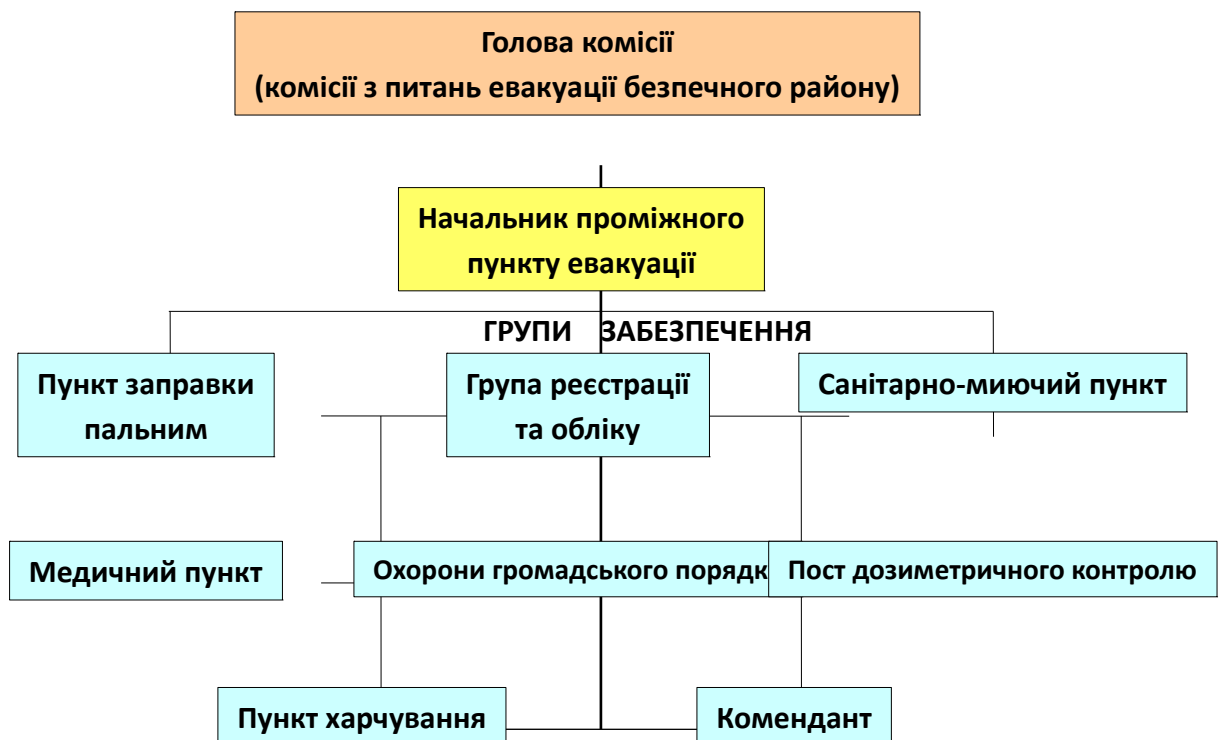
У разі виникнення аварії на хімічно або радіаційно небезпечному об'єкті евакуація населення проводиться у два етапи:

перший - від місця знаходження населення до межі зони забруднення;

другий - від межі зони забруднення до пункту розміщення евакуйованого населення в безпечних районах.

Проміжні пункти евакуації розміщуються на зовнішньому кордоні зони надзвичайної ситуації, пов'язаної з радіоактивним або хімічним забрудненням, для пересадки населення з транспорту, що рухався забрудненою місцевістю, на незабруднений транспорт. Під час пересадки населення за необхідності здійснюється його санітарна обробка та спеціальна обробка одягу, майна і транспорту.

Орієнтовна схема організаційної структури проміжного пункту евакуації:

Кількість, нумерація, місця розташування та перелік районів, на території яких розміщуються проміжні пункти евакуації, визначаються місцевими держадміністраціями та органами місцевого самоврядування.

Приймальні пункти евакуації розгортаються для приймання, ведення обліку евакуйованого населення, матеріальних і культурних цінностей та відправлення їх до місць постійного (тимчасового) розміщення (збереження) у безпечних районах.

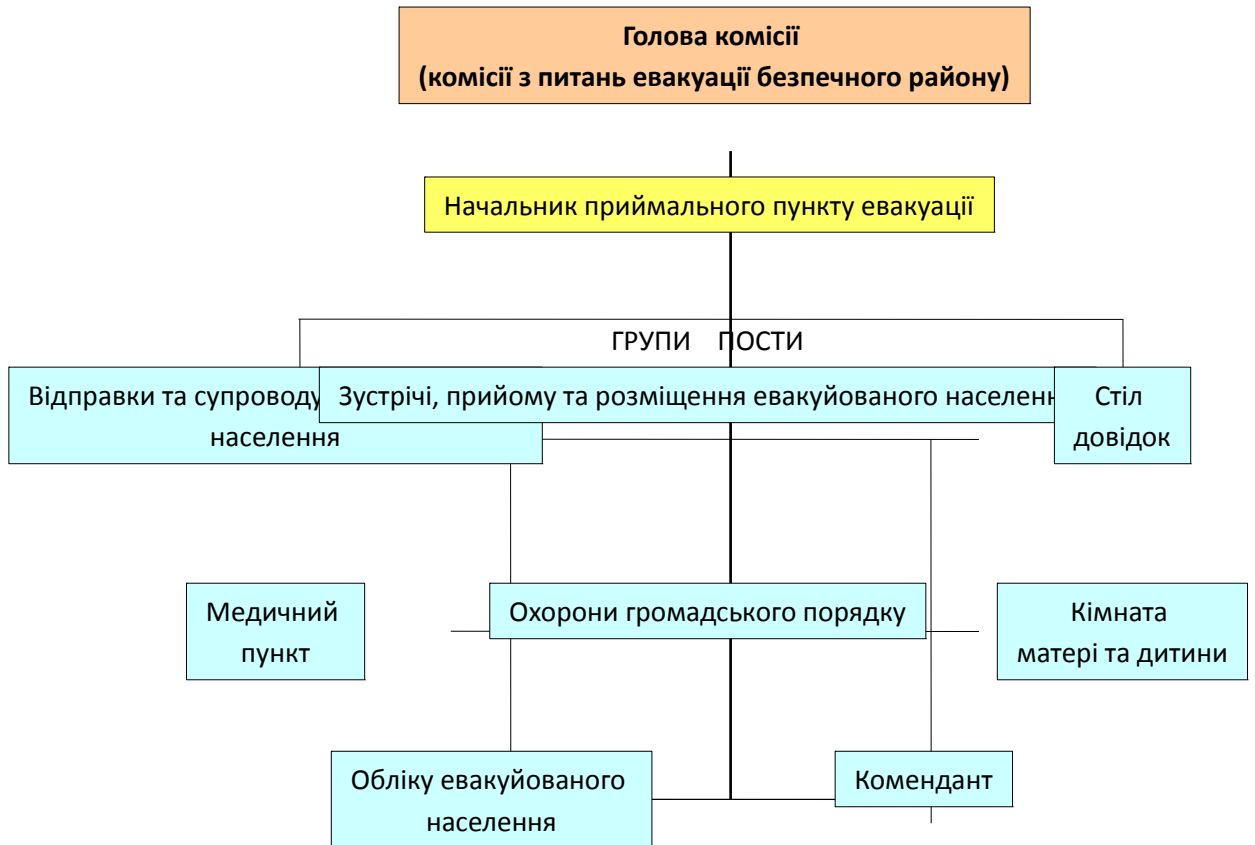
Приймальні пункти евакуації розгортаються у пунктах висадки евакуйованого населення. Місцями для розгортання приймальних пунктів евакуації можуть бути школи, клуби та інші громадські і адміністративні будинки, що забезпечують тимчасове розміщення людей у будь-яку погоду, та можливість обігріву зимою.

В залежності від кількості населення, яке прибуває, і часу його прибуття на приймальних пунктах евакуації передбачається організація харчування та постачання питної води. Для цього можуть бути використані стаціонарні пункти громадського харчування – їдальні, кафе та ін., а при їхній відсутності – рухомі пункти харчування.

До складу приймального пункту евакуації входять:

- начальник приймального пункту евакуації;
- заступник начальника;
- група зустрічі, приймання та тимчасового розміщення евакуйованого населення (працівників) (2–3 особи);
- група відправлення та супроводу евакуйованого населення (працівників) до пункту розміщення (3–4 особи);
- група охорони громадського порядку (2–3 особи);
- група забезпечення (2–3 особи);
- медичний пункт (1–2 особи);
- відповідальний кімнати матері та дитини (1 особа);
- відповідальний столу довідок (1 особа).

Орієнтовна схема організаційної структури приймального пункту евакуації:

Збірні, проміжні та приймальні пункти евакуації забезпечуються зв'язком з районними, міськими, селищними, сільськими комісіями з питань евакуації, комісіями з питань евакуації, утвореними на об'єктах господарювання, пунктами посадки на транспортні засоби, вихідними пунктами руху пішки, медичними і транспортними службами.

Час на розгортання і підготовку до роботи тимчасових органів з евакуації усіх рівнів *не повинен перевищувати чотирьох годин* з моменту отримання рішення про проведення евакуації.

Контроль за роботою органів з евакуації здійснюється органом, який приймає рішення про проведення евакуації.

Органи з евакуації інформують щороку місцеві держадміністрації, органи місцевого самоврядування та керівників суб'єктів господарювання про стан планування евакуації, власної підготовки до виконання покладених на них завдань, навчання населення діям під час проведення евакуації, обладнання станцій, пунктів посадки на транспортні засоби, підготовку маршрутів до місць посадки на транспортні засоби, здійснення контролю за підготовкою

транспортних засобів до евакуації, організацію ведення обліку евакуйованого населення, оповіщення відповідних органів управління та населення про початок евакуації, медичне забезпечення населення під час евакуації у місті (районі), підготовку до розміщення пунктів санітарної обробки населення, спеціальної обробки одягу, майна і транспорту, здійснення дозиметричного контролю у складі приймальних пунктів евакуації.

До планування та здійснення заходів з евакуації залучається Мінінфраструктура.

Місцеві держадміністрації, органи місцевого самоврядування забезпечують оповіщення, інформування населення про загрозу та виникнення надзвичайних ситуацій, у тому числі у формі, доступній для осіб з вадами зору та слуху. [3, с.81-112]

Отже, ми з'ясували, що до тимчасових органів з евакуації належать комісії з питань евакуації, проміжні, приймальні та збірні пункти з евакуації, а також розібрали їх призначення та основні завдання.

2.2 Основні рекомендовані документи, які повинні складатися тимчасовими органами з евакуації

Перелік основних документів комісії з питань евакуації області, району, міста:

- ✓ розпорядження голови обласної, районної або міської державної адміністрації щодо створення комісії з питань евакуації;
- ✓ штатно-посадовий список членів комісії з питань евакуації;
- ✓ положення, затвердженого головою територіального органу виконавчої влади щодо комісії з питань евакуації;
- ✓ функціональні обов'язки членів комісії з питань евакуації;
- ✓ схема організації оповіщення та збору членів комісії з питань евакуації;
- ✓ план роботи комісії з питань евакуації на поточний рік;
- ✓ календарний план роботи комісії з питань евакуації:
 - а) при повсякденній діяльності;
 - б) у разі загрози виникнення надзвичайної ситуації;
 - в) під час виконання заходів;
- ✓ план евакуації населення;

- ✓ план прийому евакуйованого населення;
- ✓ розрахунки транспорту;
- ✓ схема управління і організації заходів з евакуації в області;
- ✓ схема управління та зв'язку з органами евакуації;
- ✓ проект рішення обласної комісії з питань евакуації на проведення заходів евакуації;
- ✓ розпорядження керівників відповідного органу виконавчої влади безпечного району на прийом і розміщення евакуйованого населення;
- ✓ журнал прийнятих та відданих розпоряджень;
- ✓ довідкові матеріали та необхідні розрахунки.

Основні документи збірному пункту евакуації:

- ✓ рішення органу виконавчої влади, наказ керівника установи, організації, об'єкта господарювання про створення збірному пункту евакуації;
- ✓ виписки із планів евакуації об'єктів, приписаних до збірному пункту евакуації;
- ✓ схема організаційної структури збірному пункту евакуації;
- ✓ календарний план основних заходів збірному пункту евакуації;
- ✓ штатно-посадовий список особового складу збірному пункту евакуації;
- ✓ схема оповіщення особового складу збірному пункту евакуації;
- ✓ схема зв'язку з комісією з питань евакуації міста (району), об'єктами, станціями (пунктами) посадки на транспортні засоби, вихідними пунктами маршрутів пішої евакуації та транспортними органами;
- ✓ завдання і функціональні обов'язки адміністрації збірному пункту евакуації;
- ✓ схема розташування сховищ та укриття у районі розміщення збірному пункту евакуації і шляхи підходу до них;
- ✓ план розташування службових приміщень;
- ✓ схеми маршрутів руху до станцій (пунктів) посадки і до вихідних пунктів маршрутів пішої евакуації;
- ✓ графіки руху поїздів, суден, автомобільних і піших колон по маршрутам;
- ✓ сигнали оповіщення цивільного захисту.

Звітна документація:

- ✓ журнал обліку прийнятих і відданих розпоряджень;
- ✓ графіки контролю ходу евакуації;
- ✓ маршрутні картки залізничних ешелонів;
- ✓ виписи із графіків руху авто і піших колон;

- ✓ номери автоколон (машин), поїздів, найменування (тип) водного транспорту, що залучається для вивезення евакуйованого населення із збірних пунктів евакуації;
- ✓ пам'ятка евакуйованим;
- ✓ перелік майна та обладнання, необхідного для роботи збірних пунктів евакуації.

Основні документи приймального пункту евакуації:

- ✓ розпорядження голови райдержадміністрації про створення приймального пункту евакуації;
- ✓ завдання приймального пункту евакуації;
- ✓ список посадових осіб приймального пункту евакуації;
- ✓ функціональні обов'язки посадових осіб приймального пункту евакуації;
- ✓ схема оповіщення і зв'язку;
- ✓ план - схема приймання та відправки еваконаселення до місць розміщення;
- ✓ довідкові дані з видів забезпечення.

Основні документи проміжного пункту евакуації:

- ✓ рішення голови облдержадміністрації про створення проміжного пункту евакуації;
- ✓ завдання проміжного пункту евакуації;
- ✓ схема організації проміжного пункту евакуації;
- ✓ схема зв'язку та оповіщення;
- ✓ штатно-посадовий список осіб проміжного пункту евакуації;
- ✓ функціональні обов'язки посадових осіб проміжного пункту евакуації;
- ✓ календарний план основних заходів проміжного пункту евакуації;
- ✓ виписка з плану – графіку евакуації населення пішим порядком;
- ✓ графік прибуття евакуйованого населення автомобільним, залізничним та водним транспортом на проміжного пункту евакуації;
- ✓ графік виведення, вивезення евакуйованого населення з проміжного пункту евакуації до місць розміщення в безпечних районах;
- ✓ довідкові дані за видами забезпечення евакуйованого населення.

Отже, ми розглянули перелік основних документів з питань евакуації району, міста, а також тимчасових органів з евакуації.

2.3 Планування евакуації населення

Планування евакуаційних заходів здійснюється завчасно, в мирний час, і передбачає їх проведення в максимально стислі терміни.

Залежно від масштабу й особливостей виникнення і розвитку воєнних подій або інших надзвичайних ситуацій проводиться загальна або часткова евакуація працівників тимчасового або безповоротного характеру.

До початку проведення загальної евакуації проводиться часткова евакуація.

Часткова евакуація здійснюється, як правило, в умовах переведення за рішенням Кабінету Міністрів України системи захисту населення і територій на воєнний стан до початку застосування агресором сучасних засобів ураження.

Загальна евакуація проводиться в окремих регіонах держави за рішенням Кабінету Міністрів України для всіх категорій населення, за винятком громадян, що призиваються на військову службу по мобілізації.

Працівники підприємств, які продовжують працювати у воєнний час в містах і небезпечних районах, розміщуються у сусідніх районах позаміської зони з таким розрахунком, щоб час на перевезення їх до місць роботи і назад не перевищував 4-5 годин.

Евакуація населення проводиться способом, який передбачає вивезення основної частини населення із зон надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру усіма видами наявного транспорту, а у разі його відсутності чи недостатності, а також у випадку руйнування транспортних шляхів – організоване виведення населення пішим порядком за заздалегідь розробленими маршрутами.

Евакуація населення, матеріальних і культурних цінностей у безпечні райони планується завчасно, у мирний час, і здійснюється за територіально-виробничим принципом у відповідності із розробленими планами.

Евакуація працівників організацій, які переносять свою виробничу діяльність у позаміську зону, а також евакуація непрацюючих членів сімей

працівників організується і проводиться відповідними посадовими особами організацій.

Евакуація решти непрацюючого і не зайнятого у виробництві населення здійснюється за місцем проживання відповідними посадовими особами відповідних органів місцевого самоврядування.

Відповідальність за організацію планування, забезпечення і проведення евакуації населення (працівників організацій), матеріальних і культурних цінностей та їх розміщення у позаміській зоні, а також за підготовку районів розміщення евакуйованого населення у позаміській зоні і його життєзабезпечення, зберігання матеріальних і культурних цінностей покладається на керівників органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування.

При плануванні евакуації населення повинні враховуються виробничі плани, мобілізаційні плани на розрахунковий рік і порядок роботи організацій в особливий період, прогнози демографічної ситуації, міграція населення, рішення прийняті по схемах розселення і розміщення продуктивних сил, схемах (проектах), генеральних планів міст, інших будівельних документів на перспективу.

ВИСНОВКИ

Таким чином, ми визначили, що планування евакуаційних заходів здійснюється завчасно, в мирний час, і передбачає їх проведення в максимально стислі терміни. Евакуація проводиться на державному, регіональному, місцевому або об'єктовому рівні.

Залежно від особливостей надзвичайної ситуації встановлюються такі види евакуації: обов'язкова, загальна або часткова, тимчасова або безповоротна.

Проведення евакуації можливе лише за умов утворення регіональних, місцевих та об'єктових органів з евакуації, завчасного планування евакуації, обов'язкового визначення безпечних районів (придатних для розміщення евакуйованого населення та майна), дієвої

організації оповіщення керівників суб'єктів господарювання і населення про початок евакуації, вдалої організації управління евакуацією, необхідного життєзабезпечення евакуйованого населення в місцях їх безпечного розміщення, а також систематичного навчання населення діям під час проведення евакуації.

Кардинальне вирішення проблеми захисту населення і території міст, районів, сіл та селищ Луганської області від надзвичайних ситуацій, зменшення їх соціально-економічних і екологічних наслідків відноситься до повноважень органів місцевого самоврядування та є важливим завданням і залежить від уміння керівників усіх рівнів (від об'єктового до регіонального) організувати, спланувати та провести комплекс заходів щодо забезпечення цивільного захисту на відповідній території. Важливим фактором є вміння керівника відповідного рівня взяти на себе відповідальність щодо прийняття рішення на проведення евакуації населення у разі загрози або виникнення надзвичайної ситуації, яка загрожує життю і здоров'ю громадян. Для ефективного реалізації заходів з евакуації на регіональному, місцевому, об'єктовому рівні вважаю доцільним провести такий комплекс заходів:

- 1) Законодавчо надати максимально можливі повноваження органам місцевого самоврядування і державним адміністраціям в сфері: фінансування заходів з запобігання та реагування на НС, створенні сил ЦЗ для захисту населення та територій від НС, створенні і використанні матеріального резерву, питаннях евакуації на регіональному і місцевому рівні, тощо.
- 2) Необхідно обов'язково визначити безпечні райони, придатні для розміщення евакуйованого населення та майна, на регіональному, місцевому та об'єктовому рівні з урахуванням обстановки та особливостей сьогодення.
- 3) Визначити кримінальну відповідальність керівників органів місцевого самоврядування, місцевих органів виконавчої влади, суб'єктів господарювання, якщо на певному рівні не організоване та не

здійснено оповіщення населення (працівників), а також у випадку загибелі людей та/або значних матеріальних збитків внаслідок НС.

- 4) Під час проведення евакуації основної частини населення із зони надзвичайної ситуації залучати у порядку, встановленому законом, всі наявні транспортні засоби суб'єктів господарювання. Для оперативності залучення транспортних засобів евакоорганам всіх рівнів необхідно вести облік кількості і технічного стану всього наявного транспорту.
- 5) Керівникам регіонального, місцевого, об'єктового рівня приділяти більше уваги щодо організації та проведення навчання населення (працівників) діям під час евакуації.
- 6) Під час проходження навчання у навчально-методичних центрах з категорією слухачів, які очолюють органи з евакуації, а також з керівниками різних рівнів розглядати особливості планування та практичного здійснення заходів з евакуації. Використовувати лише ті теми, які актуальні для їхньої місцевості. Розглядати більш практичні, а не теоретичні аспекти проведення евакуації. Змінити підходи до написання індивідуальних завдань, виключивши можливість написання рефератів та вибору теми. Використовувати лише кваліфікаційні роботи, які будуть стосуватися лише їхньої територіальної належності. Тема написання кваліфікаційної роботи повинна стосуватися лише дослідження ризиків виникнення НС на їх території та реагування на ці ризики. Ці теми досліджень потім повинні знайти відображення у планах реагування, планах евакуації, створенні матеріальних резервів тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кодекс цивільного захисту України 02.10.2012 №5403-IV.
2. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.10.2013 № 841 «Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій» (із змінами згідно з ПКМУ № 905 від 30.11.2016р.)
3. Навчальний посібник «Організація управління цивільним захистом на місцевому рівні» за загальною редакцією доктора наук з державного управління, доцента, Заслуженого лікаря України П.Б. Волянського, автори: О.Д. Гудович, В.І.Мазуренко, В.М.Михайлов, І.П. Соколовський, В.О.Юрченко, Київ-2015.
4. Наказ МВС України № 579 від 10.07.2017 р. «Про затвердження Методики планування заходів з евакуації»
5. ПКМУ від 27.09.2017 № 733 «Про затвердження Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері цивільного захисту»
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 09.01.2014 № 11 «Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту»
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 24.03.2004 № 368 «Про затвердження Порядку класифікації надзвичайних ситуацій за їх рівнями»

КІЛЬКІСТЬ НАСЕЛЕННЯ В ЗОНІ РОЗМЕЖУВАННЯ СТОРІН

№ з/п	Назва району, населеного пункту	Загальна кількість населення	Маломобільні групи населення		
			Кількість дітей	Кількість людей похилого віку	Інваліди
1.	Новоайдарський район	15055	1785	6037	259
2.	Попаснянський район Додаток № 1	42202	11818	8439	221
3.	(таблиця 1) Луганський район	29925	3203	11488	652

Стан готовності захисних споруд цивільного захисту Луганської області

Місто/район (таблиця 2)	Загальна кількість ЗС ЦЗ	Стан готовності		
		готові	обмежено готові	не готові
м. Северодонецьк	49	6	14	29
м. Лисичанськ	58	13	2	43
м. Рубіжне	46	0	9	37
Біловодський район	24	0	4	20
Білокураїнський район	40	0	4	36
Кремінський район	46	0	6	40
Марківський район	37	0	22	15
Міловський район	41	1	0	40
Новоайдарський район	49	1	3	45
Новопсковський район	45	0	14	31
Попаснянський район	79	1	1	77
Сватівський район	74	0	21	53
Додаток № 2 (таблиця 3) Старобільський район	46	0	18	42
Станично-Луганський район	60	15	22	9
Троїцький район	33	0	10	23
ВСЬОГО	727	37	150	540